

Norges vassdrags- og energidirektorat

Posboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Asgeir Vagnildhaug

99742503
asgeir.vagnildhaug@statnett.no
Vår ref: 2023/784 - 38
Deres ref: 2020016710

420 kV Skaidi-Lebesby – Søknad om konsesjon for planjusteringer i Stabbursdalen og for Lebesby transformatorstasjon

Statnett viser til tidligere konsesjonssøknad om ny 420 kV Skaidi-Lebesby og konsesjon gitt ved Kgl. Resolusjon av 15.8.2025 (Saksnr.:21/647) om bygging av kraftledningen. Statnett er i gang med detaljprosjektering og andre forberedende arbeider fram mot byggestart. I den sammenheng er det avdekket behov for noen justeringer av den konsesjonsgitte løsningen.

Søknad om konsesjon

Statnett søker om konsesjon etter energiloven §3-1 for følgende:

Stabbursdalen i Porsanger kommune

- Gjennomgående jording som nedgravd jordline langs den konsesjonsgitte 420 kV traséen ved kryssingen av Stabbursdalen.
- Mindre justeringer av 132 kV kabeltrasé på nord og sørsiden av Stabburselfva

Trasé for nedgravd jordline og kabeltrasé er vist i kart i vedlegg 1.

Lebesby transformatorstasjon i Lebesby kommune

- Endret plassering av stasjonsgjerde og utforming/størrelse av stasjonsbygg i Lebesby transformatorstasjon
- Masseuttak og områder for masselager i tilknytning til Lebesby transformatorstasjon
- Ombygging av 132 kV ledning ved Lebesby transformatorstasjon fra luftledning til kabel
- Nedgravd brannvannledning og pumpehus som brannberedskap

Justeringer for Lebesby transformatorstasjon er vist i kart i vedlegg 2.

Fasadetegninger av endrede stasjonsbygg er vist i vedlegg 3,4 og 5

Beskrivelse og begrunnelse

Gjennomgående jording – nedgravd jordline

I Statnetts tilleggssøknad av 2023 ble det ved en feiltagelse forutsatt at topplinene til 420 kV ledningen kunne legges i bakken og da i *samme grøft som 132 kV kabelanlegget*. Dette vil innebære at jordingen til ledningsanlegget ikke vil være gjennomgående og løsningen vil ikke være i henhold til krav i forskrift om forsyningsanlegg.

Det er forutsatt to toppliner på 420 kV ledningen, hvor den ene av topplinene er jordingen til ledningsanlegget og den andre er kommunikasjonskabel (fiberoptisk kabel).

Enkelte ledningsanlegg har ikke gjennomgående jording, men disse er spolejordet og vil ikke kobles ut ved eventuelle feil.

For 420 kV Skaidi-Lebesby er det viktig at det er gjennomgående jording for først og fremst ivareta personsikkerheten ved eventuelle feil på ledningen. I tillegg beskytter jordlinen anlegget mot overspenninger, og det vil kunne avdekkes hvor eventuelle feil er langs ledningen.

Ved gjennomgående jording vil jordlinen være koblet til ledningsanlegget i hver mast. Det innebærer fortsatt at man kan ha nedgravd jordline, men denne vil måtte følge langs 420 kV traseen.

Det er ikke forutsatt at kommunikasjonskabelen (OPGW) må følge langs 420 kV traseen. Denne planlegges derfor fortsatt å graves ned som en del av 132 kV kabelanlegget i Stabbursdalen (selv om vedlagte fagrapport beskriver at også denne følger 420 kV traseen).

Kryssing av Stabburselva

Statnett har vurdert flere metoder for kryssing av Stabburselva med jordlinen. I forbindelse med at det forutsettes grøftfri kryssing for 132 kV kabelanlegget ved Stabbursnes, er dette også vurdert for jordlinen. I tillegg er det vurdert kryssing av Stabburselva hvor jordlinen etableres som ordinær toppline, samt et alternativ hvor jordlinen graves ned i elvegrusen.

Alternativet hvor jordlinen føres opp i mastene og etableres som ordinær toppline vurderes av Statnett som en god løsning forutsatt at det monteres på fugleavvisere på linen. Fra før er det forutsatt fugleavvisere (armeringsspiraler) på faseliner på strekningen, se nærmere i eget avsnitt under. Alternativet er gjengitt som "Tiltak 2b-1" i fagrapport utarbeidet av Multiconsult, og er også forutsatt i Statnetts oversendte detaljplan for 420 kV Skaidi-Lebesby. Det er gjort et anslag på kostnad for tiltaket på om lag 500 000kr. Tiltaket vil ifølge fagrapport medføre *noe negativ konsekvens* for trekkende fugl.

Det er vurdert ett alternativ for grøftfri kryssing av Stabburselva med jordline, ved "hengebrua" ca. 400 meter vest for 420 kV traseen. Grøftfri kryssing innebærer enten retningsstyrt boring eller at det bores horisontalt under elva. Dette alternativet innebærer at kabeltrasé for jordline føres vestover fra 420 kV traseen, langs vegen som går i området over en strekning på ca. 1,2 km. Alternativet er beskrevet i fagrapport som "2b-2", og innebærer inngrep i kantsoner/flommarksskog ved Stabburselva. Det er vurdert en anleggskostnad for dette alternativet på 4-6 MNOK.

Jordline nedgravd i løsmassene i elva er vurdert på to steder; langs 420 kV traseen og ved "hengebrua" ca. 400 meter vest for traseen. Tiltaket innebærer graving med gravemaskin og inngrep i kantsonene til Stabburselva, og er beskrevet som "2b-3" i vedlagte fagrapport. Det er vurdert at tiltaket kan innebære *middels til stor negativ konsekvens* for fisk. Samtidig er det beskrevet en rekke avbøtende tiltak som kan gjennomføres i forbindelse med tiltaket.

Under forutsetning av at det monteres fugleavvisere (PVC-spiraler/grisehaler) ønsker Statnett å prioritere kryssing som toppline framfor de andre alternativene med nedgravd line / boring i denne søknaden. I detaljplanen for 420 kV Skaidi-Lebesby er det beskrevet at det monteres fugleavvisere på topplinen for hver 5 meter på de spennene mellom mast FM90B, BM91B og FM92B, for å redusere risiko for fuglekollisjoner. I tillegg til at man unngår inngrep i kantsone/naturtyper på hver side av Stabburselva, vil det også bidra til å redusere kostnader dersom alternativet til toppline er grøftfri kryssing. Samtidig planlegges det å gjennomføre grunnundersøkelser ved alternativet for grøftfri kryssing ved hengebrua dersom dette alternativet forutsettes fra NVE som løsning.

Endring av 132 kV kabeltrasé

Justering myrområder

Med bakgrunn i vilkår knyttet til konsesjonen for anlegget så har Statnett sett på muligheten for traséjusteringer av kabeltraseen forbi naturtyper på nordsiden av Stabburselva. Naturtypene er myrområder, og slik den konsesjonsgitte kabeltraseen var skissert, ble det vurdert en risiko for senking av grunnvannstand og drenering av disse myrene. Statnett har av den grunn planlagt en justering av kabeltraseen slik at denne går langs oversiden av disse myrene for å unngå eventuelle dreneringer.

Justering E6

Gjennom detaljprosjektering er det sett på muligheten for å justere traseen fra vestsiden av E6 til østsiden på strekningen nord for Stabburselva. Dette er ønskelig på grunn av at området på vestsiden har mer infrastruktur og enkelte punkter med dyp myr og behov for større omlegginger, samt noen områder med fjell. Grunnforholdene antas å være bedre på østsiden. Traseen går i sin helhet utenfor Stabbursnes naturreservat.

Justering Stabbursnes Naturhus og Museum

Basert på innspill fra Stabbursdalen nasjonalparkstyre har Statnett kontaktet Stabbursnes Naturhus og Museum. For å ha mulighet til eventuelle utvidelser av dagens bygg ønsker de at kabeltraseen justeres noe lenger mot øst. Statnett har derfor økt avstanden med ca. 50 meter i en sving rundt Naturhuset sammenlignet med konsesjonsgitt løsning.

Justering Kunsavárri

Statnett har i møte med Njeaiddan siida i Reinbeitedistrikt 16 fått innspill på at det er ønskelig at kabeltraseen følger eksisterende barmarksløype til Kunsavárri i stedet for slik den nå er forutsatt, på østsiden langs fjellsiden opp mot toppen.

Innspillet kom fra siidaen på grunn av at Statnett nevnte behovet for anleggsvei langs kabelgrøften i byggefasen, og at det ville være behov for å ha en mulighet for tilkomst langs kabeltraseen også i en driftsfase. Statnett vil legge tilbake stedegen toppjord/vekstmasser og legge til rette for naturlig revegetering, men det forutsettes at det vil kunne være farbart langs kabeltraseen med terrengkjøretøy. For å redusere risiko for at det ble etablert en ny tilkomst til Kunsavárri/Njeaiddan mener reindriften at det er bedre å legge traseen langs eksisterende kjøretrasé.

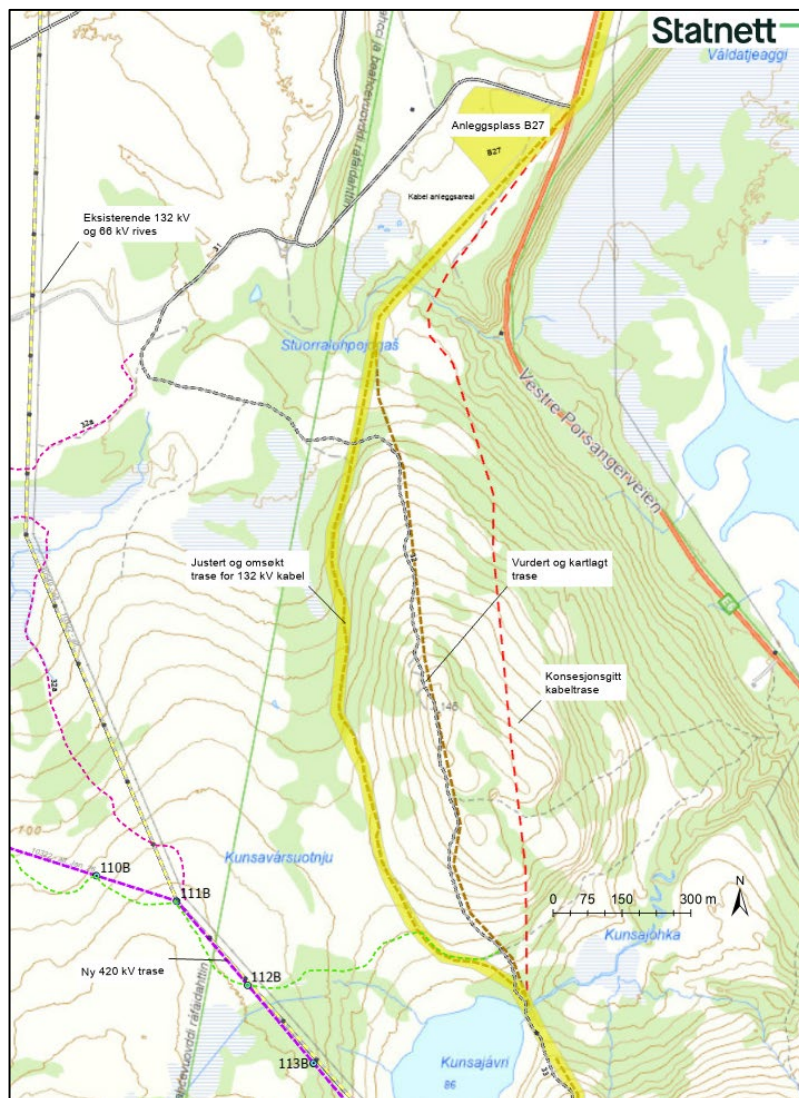
Statnett er ikke uenig i dette, selv om det er liten sannsynlighet for at det vil bli motorisert ferdsel langs kabelgrøften. Dette vil være regulert av lov om motorferdsel i utmark. Samtidig er det en fordel at inngrep blir samlet og dette vil også gi mindre behov for anleggsvei/ tiltak i anleggsfasen.

Statnett har sett på justering av kabeltraseen både langs barmarksløypen som går tvers over Kunsavárri og langs en barmarksløype som går på vestsiden av Kunsavárri, og har kommet fram til at det blir en bedre høydeprofil og muligheter for revegetering langs vestsiden av toppen. Da det ble gjennomført kartlegging av naturmangfold/naturtyper sommeren 2025 ble det forutsatt en justering langs barmarksløypen som går over toppen av Kunsavárri, se kartet i figur 1. Det er derfor behov for å gjøre en ny kartlegging av den vestre barmarksløypen opp mot Kunsavárri/Kunsajávri, noe som planlegges gjennomført sommeren 2026. Ved funn av eventuelle sjeldne/hensynskrevende arter vil vi kunne tilpasse traseen innenfor et belte på 50 meter, eventuelt gjennomføre andre tiltak for å ivareta eventuelle forekomster.

Det er gjort fagkyndige vurderinger av planendringene i Stabbursdalen, blant annet på tema reindrift. Disse er samlet i fagnotat som ligger vedlagt denne søknaden som vedlegg 6 og 7.

Mindre planendringer for 420 kV trasé ved Rahppa og i Lakselvdalen

Som det følger av den endelige konsesjonen skal det vurderes traséjusteringer i Lakselvdalen ved at 420 kV ledningen krysser eksisterende 132 kV ledning lenger mot nord enn det som er planlagt ved Gjøkenes/Ekornbakken i dag. Dette vil redusere landskapsvirkninger langs Lakselva. Energidepartementet legger til grunn at traséjusteringene kan vurderes og

Figur 1: Kartutsnitt som viser vurdert konsesjonsgitt, vurdert og nå omsøkt justering av kabeltrase over "Kunsavárri" sør i Stabbursdalen

behandles som en del av detaljplanen. Statnett ønsker imidlertid å ta med denne traséjusteringen i denne konsesjonssøknaden for en tidligst mulig avklaring.

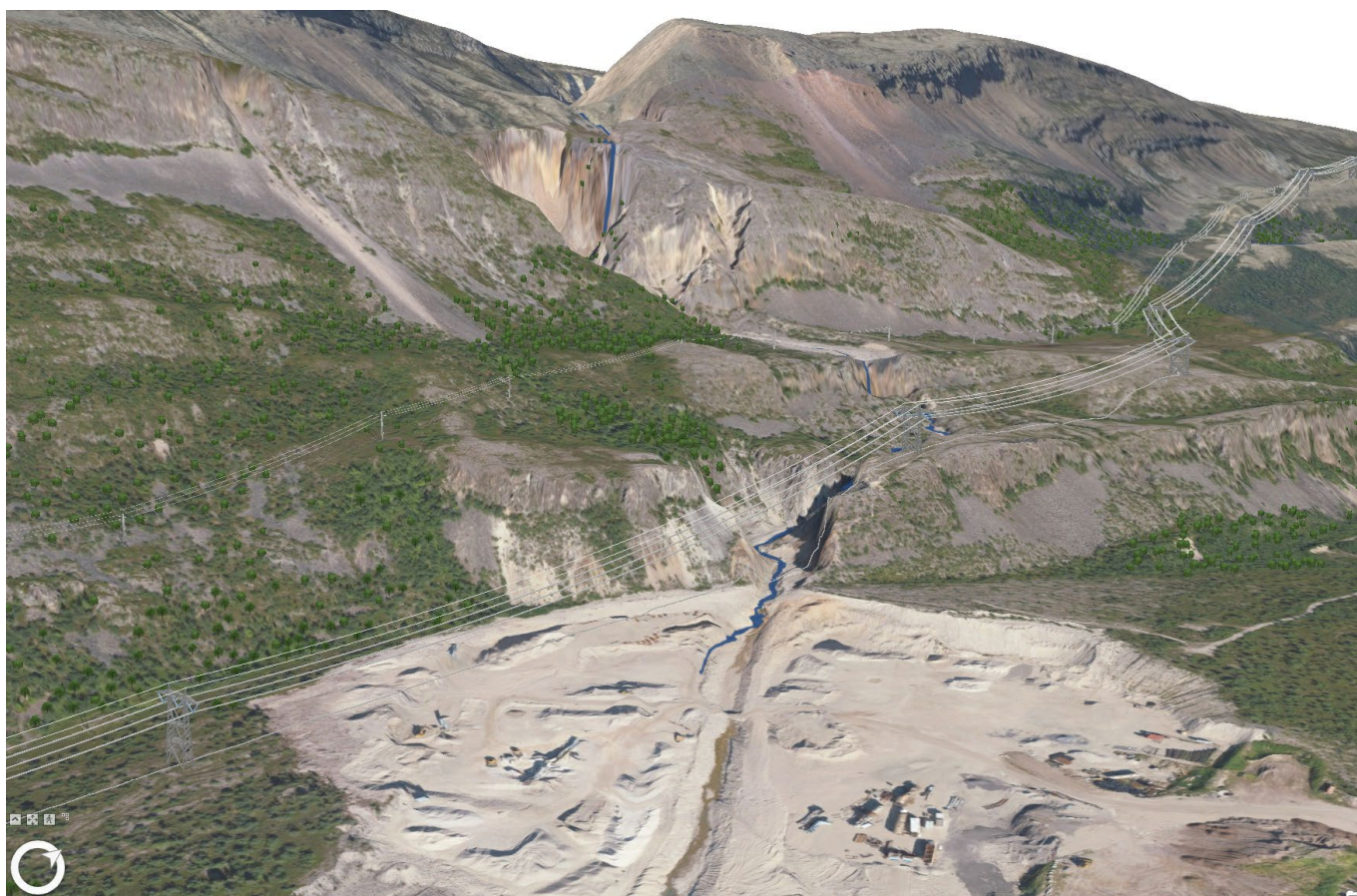

Figur 2: Kart over området Gjøkenes/Ekornbakken som viser opprinnelig konsesjonsgitt trasé med turkis og planlagt trase med lilla farge.

Figur 3: 3D utsnitt som viser ny 420 kV ledning der denne krysser 132 kV ledningen og går i ny føring sørover mot Ekornbakken.

Statnett har i hovedsak vurdert forholdet til skredfare ved å justere traseén på motsatt side av eksisterende ledning på denne strekningen, og har fått vurderinger fra Norges Geotekniske Institutt som viser at dette ikke er en problemstilling. Nord for dette området er det imidlertid flere strekninger som er utsatt for steinsprang, som gjør at ny 420 kV må gå på østsiden av dagens ledning. Det er videre en fordel at vi fikk justert spesielt ett mastepunkt vekk fra et noe utsatt område i nærheten av Lakselva.

Figur 4: Traséføring forbi Rahppasfossen hvor denne er justert noe mot øst og lavere i terrenget. Her skal flere av mastene iht. vilkårene i konsesjonen kamufleres, men det er ikke synlig i 3D utsnittet.

Statnett har videre gjennomført en mer detaljert planlegging av kraftledningstraseen ved Rahppasfossen. For å unngå plassering av mastepunkter i sidebratt og skredutsatt terreng er traseen flyttet noe lenger mot øst. Dette vil også redusere landskapsulempene, da traseén vil gå noe lavere i terrenget ved kryssingen av Rahppasfossen. I tillegg krysses 132 kV ledningen ca. 2,5 km lenger mot nord enn det som var opprinnelig tenkt, se kartet under som viser konsesjonsgitt trase i området sammenlignet med omsøkt ny prosjektert trasé. Justeringen skjer over en strekning på ca. 4 km, og ved Rahppasfossen er det en justering mot øst på ca. 150 meter.

Figur 5: Kart som viser trasejustering ved Rahppa. Turkis strek viser konsesjonsgitt trase og lilla trase er den som nå er planlagt. Se også visualisering av traseén i Figur 4.

Planendringer Lebesby transformatorstasjon

Justeringer av stasjonsareal og bygg

Statnett gjennomfører nå prosjektering for bygging av nye Lebesby transformatorstasjon, og ser behov for å gjøre noen justeringer av den konsesjonsgitte løsningen.

Den vesentligste endringen er at Statnett reduserer stasjonsarealet fra ca. 55 dekar til ca. 30 dekar inngjerdet stasjonsareal. I tillegg er det gjort justeringer av stasjonsbygget, der to bygg nå er slått sammen til ett. Bygget har fått en mer avlang planløsning og dette vil blant annet muliggjøre at noen av myrområdene/tjernene som ligger på stasjonsområdet kan bevares/istandsettes etter at anlegget er ferdigstilt.

I tillegg er det reaktive kompenseringssanlegget på stasjonen betegnet som "bygg" i kartet som er lagt ved anleggskonsesjonen. Deler av anlegget her blir et stasjonsbygg, men det er foreløpig usikkert enda hvor stort det blir. Dette er avhengig av hvilken leverandør som blir valgt. Tegningene er derfor de samme som ligger til grunn for den opprinnelig konsesjonsgitte stasjonen, og vil kunne oppdatere dette i forbindelse med behandlingen av Detaljplanen. Vi legger til grunn et totalt areal for det reaktive kompenseringssanlegget på ca. 2600 m².

Endelig anleggskonsesjon skisserer 4 stasjonsbygg med grunnflate inntil 5500 m² og mønehøyde inntil 17 meter. Med de omsøkte endringene, avhengig av størrelsen på reaktive kompenseringssanlegget, vil vi kunne overstige dette noe. Stasjonsbygg 1 vil få en grunnflate på ca. 2400 m², garasje/lager ca. 150 m² og stasjonsbygg 2 ca. 535 m². Se fasadetegninger av aktuelle bygg i vedlegg 3, 4 og 5.

Masselager og masseuttak

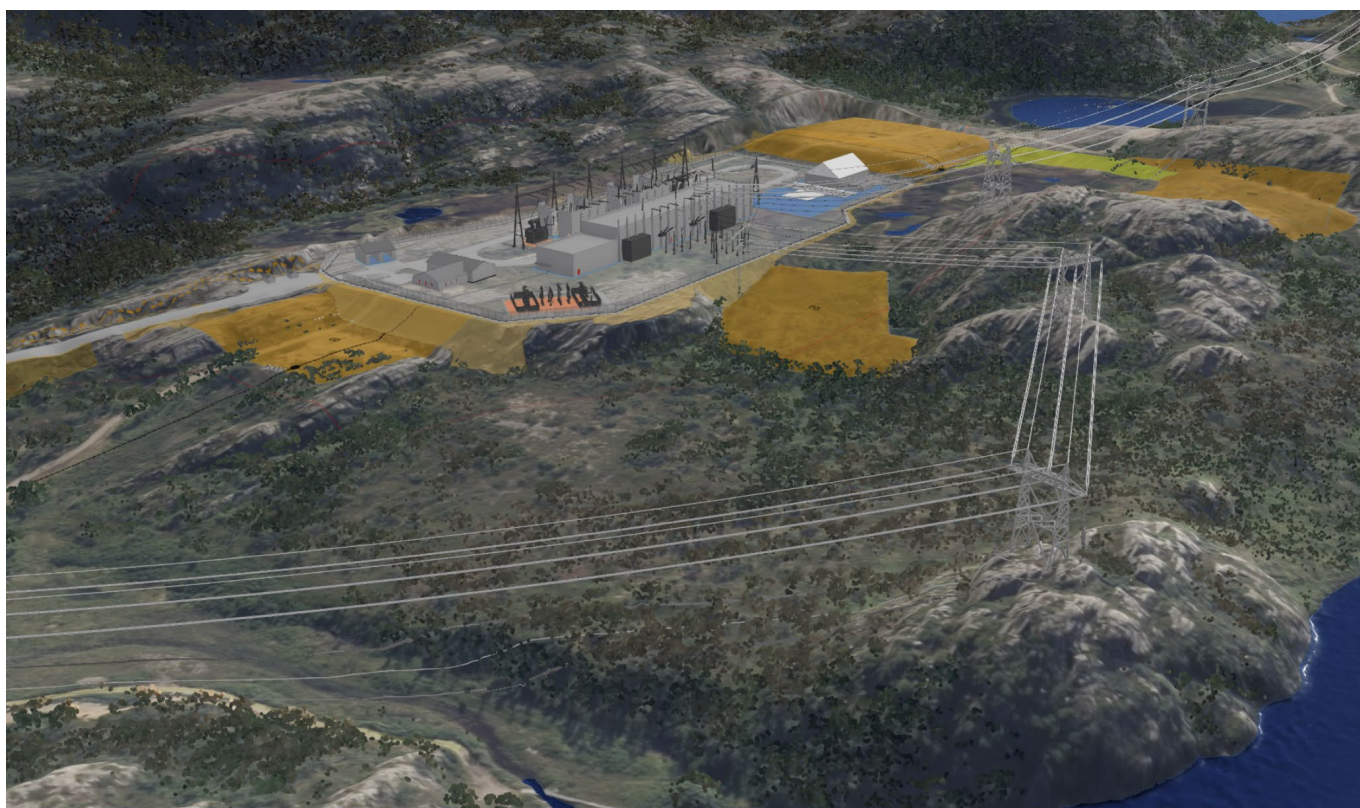
Statnett søker også om arealer til permanente masselager vest og nord for stasjonen og områder for masseuttak sør for stasjonen. Det er per i dag beregnet et masseoverskudd på om lag 25 000 m³ av masser som må deponeres. Deler av disse massene kan trolig benyttes til terrengtilpasning av området som planlegges for masseuttak, imens andre deler igjen kan benyttes for terrengtilpasning av fyllinger langs adkomstveg og stasjonsfylling. Statnett søker om tre arealer for permanent masselager for stasjonen, hvorav de nordligste områdene vil måtte sjekkes med hensyn på grunnforhold før det eventuelt lagres masser der. Sånn sett vil disse arealene være alternativer til masselager i påvente av at man får den endelige oversikten over stabiliteten i området.

For sprengstein er det et underskudd ifølge de foreløpige estimatene vi har gjort, og det er derfor forutsatt at det vil tas ut steinmasser fra fjell i søndre del av stasjonsområdet/sør for stasjonsområdet. Her vil det også være godt egnet for å etablere en rigg- og lagerplass for byggingen av stasjonen. Det planlegges å ta ut et volum på inntil 73 000 m³ i denne delen av stasjonsområdet som vil kunne benyttes til byggingen av stasjonen og adkomstvegen. Dette innebærer at det blir en skjæring på 5-7 meter høyde i sør. Se skisse av området i 3D visualiseringen i figuren under.

Figur 6: 3D skisse av stasjonen som viser areal for masseuttak til høyre i bildet (karthenvisning R6) og område for permanent masselager til venstre i bildet (D3). Figuren viser ikke innføring av eksisterende ledning

Arealer for områder med masselager og masseuttak er vist i kart i vedlegg 2. For alle arealene vil Statnett gjennomføre terreng- og landskapstilpasning, herunder legge til rette for naturlig revegetering. Statnett vil søke å oppnå best mulig massebalanse, og eventuelt gjenbruk av masser kan bidra til å redusere arealbruken. Dette blir nærmere spesifisert som en del av detaljplanen for stasjonen.

Figur 7: 3D skisse av stasjonen sett mot sør. Her ser man også arealene for masselager (D1 og D2) som forlengelse av stasjonsfyllinger og vegfylling.

Ombygging eksisterende 132 kV ledninger

NVE har i forbindelse med konsesjonsbehandlingen av 420 kV Lebesby-Seidafjellet bedt Statnett om en vurdering av om 420 kV ledningen kan legges parallelt med eksisterende 132 kV ledninger på nordsiden av fjellet Jerkum. Statnett har sett nærmere på en slik traséføring og kommet fram til at det er mulig å gjennomføre, men at det innebærer at 132 kV ledningene mot Tana Bru, Varangerbotn og Adamselv må bygges som jordkabel på strekningen mellom Lebesby og Adamselv. Dersom disse ledningene blir lagt i bakken vil det være plass for en 420 kV som krysser forbi Adamselv og følger de eksisterende 132 kV ledningene. Løsningen med å legge 132 kV ledningen i bakken vil også ivareta Telenor sin taubane på strekningen og vil gjøre byggingen av 420 kV ledningen på strekningen mindre kompleks. I opprinnelig konsesjonsgitt løsning var det også forutsatt kabelinnføring av 132 kV ledninger til stasjonen. Denne nye løsningen innebærer at strekningen for kabel blir forlenget helt fram til Adamselv, og at kabelendemaster for ledningene mot Tana Bru og Varangerbotn blir etablert i dette området, som også er vist i kartet i vedlegg 2.

I opprinnelig konsesjon er ikke kabelinnføring i stasjonen spesifisert. Statnett planlegger ett kabelsett per ledning, lagt i trekantforlegning med tverrsnitt 2000 mm² Al.

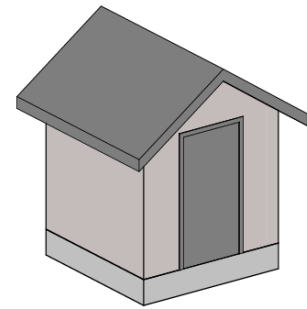
132 kV ledningene omsøkes som jordkabel på en strekning på ca. 650 meter, i hovedsak i og langs adkomstveien til stasjonen, og er vist i kart i vedlegg 2.

Midlertidig omlegging av 132 kV Adamselv-Lakselv

I anleggsperioden er det behov for å legge om eksisterende 132 kV ledning Adamselv-Lakselv rundt stasjonen. Statnett planlegger å gjøre dette med et midlertidig luftspenn på vestsiden av stasjonen. Mastene blir fjernet etter at anleggsperioden er over og områder som eventuelt er berørt med terrenginngrep skal tilbakeføres. Kartet i vedlegg 3 viser traseén for denne midlertidige omleggingen. Det vil kunne være behov for noen midlertidige oppstillingsplasser for å strekke opp denne ledningen, da i nærheten av eksisterende master som denne ledningen skal kobles til. Omfanget og beskrivelse av dette vil kunne spesifiseres nærmere i detaljplanen for tiltaket.

Beredskap ved brann

Statnett har vurdert risikoen ved en eventuell brann, og Lebesby transformatorstasjon ligger et stykke unna nærmeste brannberedskap. Det planlegges en brannvannstank på 180 m³ som en del av detaljprosjekteringen av stasjonen, men med lange avstander til nærmeste brannberedskap og samtidig også redusert kapasitet, mener Statnett det er viktig å planlegge for ytterligere beredskap for slukkevann. Vi har derfor sett på muligheten for å etablere et pumpehus og nedgravd brannvannsledning til dette formålet og vurderer at det vil kunne være tilstrekkelig kapasitet i et tjern sør for stasjonen. Figuren under viser et eksempel på et slik pumpehus, og plassering av pumpehus og trasé for nedgravd brannvannslange er vist i kart i vedlegg 2. Tiltaket vil innebære et rør m/inntak som går ut i tjernet og langs bunnen i tjernet til en sikker frostfri dybde. Dersom systemet blir tatt i bruk blir vannstanden i tjernet senket. Det er ikke behov for noen dyp grøft for brannvannslangen/-røret, siden dette ikke vil være fylt med vann. Selve pumpehuset er plassert nede ved vannkanten til tjernet og har et areal på 5,7 m².

Figur 8: Skisse av pumpehus som plasseres ved tjern sør for stasjonsområdet

Tjernet ligger ca. 200 meter sør for stasjonsgjerdet på Lebesby transformatorstasjon og har ca. 15000 m² i vanndekt areal. Ut ifra observasjoner gjort på flyfoto har dette tjernet tilstrekkelig dybde og vurderes å kunne gi nødvendig vannforsyning ved en beredskapssituasjon. Dersom det blir en situasjon med brann, vil brannvannstanken gi slukkevann i en time. Dersom man legger til grunn en tilsvarende vannmengde vil tjernet få en nedsenkning på rett i overkant av 1 cm for per time, uten å ta høyde for tilsiget.

Statnett kan ikke se at tiltaket med graving og plassering av pumpehus og rør gir virkninger for noen allmenne interesser i nevneverdig grad, men tiltaket kan ha en viss betydning for vassdragstilknyttede arter dersom det mot formodning blir behov for slukkevann over en lengre periode. Tiltak langs kanten av tjernet for å få gravd ned vannledningen vil være midlertidige, og stedegne masser/vekstmasser vil legges tilbake. Statnett foreslår at det kan gjøres en sjekk av verdier i og ved tjernet sommeren 2026 som en del av Detaljplanen for tiltaket og at informasjon ettersendes til NVE.

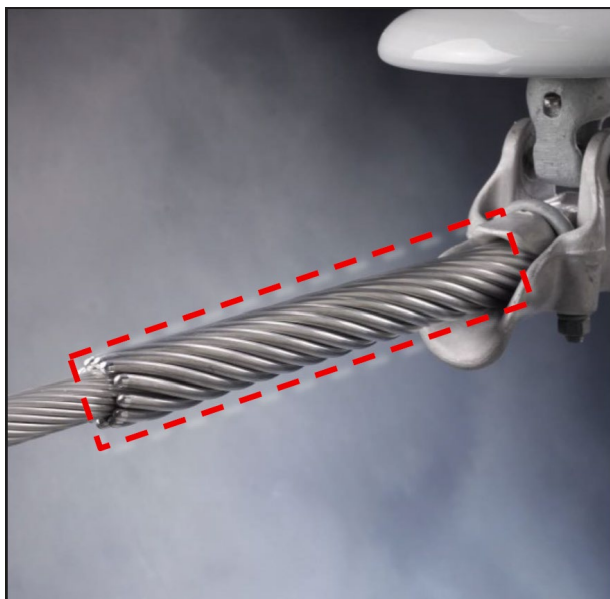
Presisering av fugleavviser

I den endelige konsesjonen for kraftledningen er det stilt vilkår om å benytte fugleavvisere på faseline. Statnett benytter normalt PVC-spiraler, også kjent som "grisehaler" som fugleavvisere. Slike spiraler benyttes på toppliner tilhørende 420 kV anlegg der det er stilt vilkår om bruk av fugleavvisere.

Siden topplinene skal graves ned gjennom Stabbursdalen, som et tiltak for å redusere risiko for fuglekollisjoner, ble det forutsatt at fugleavvisere skal monteres på faseline – for å ytterligere redusere risiko for kollisjoner. Dette har aldri vært gjort på Statnett sine anlegg før, og på en faseline så kan tradisjonelle fugleavvisere som "grisehaler" utelukkes. Dette skyldes det høye elektriske feltet, som gjør at utstyr av plastmaterialer i løpet av kort tid vil ødelegges eller brenne opp. I tillegg er det utfordringer med montasje av også metalliske fugleavvisere, som ikke bør forårsake koronautladninger eller lineskader. Statnett er kjent med at det er benyttet fugleavvisere på faseliner som har lavere spenningsnivå, men dette er i områder med helt andre klimatiske forhold enn i Finnmark.

Statnett har en løsning som allerede er kvalifisert for bruk på 420 kV faseline. Dette er "armeringsspiraler", og består av aluminium som tvinnes på faseline for å beskytte faseline mot slitasje der denne er koblet til klemmer (se figur 9). I tillegg er dette brukt til å reparere lineskader. Som fugleavviser vil disse armeringsspiralene føre til at tykkelsen på linene blir større, og dette vil gjøre linene noe mer synlig. Diameter på duplex athabaska er 3,8 cm. Med armeringsspiraler vil tykkelsen på linene ha en diameter på 5,7 cm. Statnett legger opp til at disse monteres med en lengde på ca. 1-1,5 meter for hver 10 meter på den ytterste faselinen på begge sider av ledningen i området fra og med Stabburselva og sørover, og at disse blir montert med forskjøvede markeringer slik at det i praksis blir en armeringsspiral hver 5 meter. For nordsiden av Stabburselva forutsetter vi armeringsspiraler på den østre faselinen med intervall på ti meter.

Figur 9: Bilde av armeringsspiral benyttet ved klemme på faseline

Statnett har også vurdert en løsning hvor det benyttes simplex ledning i stedet for duplex ledning gjennom Stabbursdalen, dvs. en simplex line med diameter på 5,7 cm (simplex hubro). Dette er liner som normalt benyttes til fjordspenn, og som ville bidratt til økt synlighet. Statnett gikk bort fra denne løsningen på grunn av at disse gir forholdsvis høy koronastøy sammenlignet med duplex linekonfigurasjon. I tillegg er den teoretiske overføringskapasiteten noe lavere med denne simplex linene enn med duplex athabaska.

En annen løsning som er vurdert er utvidet bruk av "avstandsholdere", som uansett vil måtte monteres på en duplex athabaska. Normalt monteres disse hver 30-80 meter, avhengig av spennlengde, og med intervaller på 10 meter (som er normalt for fugleavvisere) vil dette gi økt vekt på linene. Mange montasjer på linene vil i tillegg øke risiko for lineskader, særlig i et arktisk klima.

Det er gjennomført en fagkyndig vurdering av Multiconsult på løsningen med bruk av armeringsspiraler som fugleavviser. Se vedlagte rapport (vedlegg 6). Multiconsult anbefaler i rapporten ytterligere avbøtende tiltak som blant annet maling av spiraler med UV-maling og at det gjennomføres oppfølgende undersøkelser. Statnett har ingen erfaring med maling av armeringsspiraler, men gjennomfører nå testing av dette dersom det skulle være aktuelt. Det er fra produsentens side uttrykt at de kan farge spiraler som del av en kjemisk prosess, som ikke nødvendigvis krever vedlikehold i motsetning til bruk av UV-maling.

Oppfølgende undersøkelser med bruk av sensorer til å detektere kollisjoner er også foreslått av Multiconsult. Statnett bruker i dag mange typer sensorer til ulike typer målinger. Ingen av de kvalifiserte løsninger kan måle eventuelle kollisjoner med fugl. Det kan være mulig å bruke fiber i faseline for å kunne måle eventuelle kollisjoner svært presist. Statnett har dette under uttesting og det er per i dag ukjent hvilke krav som ville stilles til et anlegg som dette i Stabbursdalen og hvilken merkostnad det har.

Som Multiconsult peker på har Statnett en kvalifisert løsning med bruk av kamera som kan overvåke bevegelser langs to-tre spenn i begge retninger. Disse er benyttet av Statnett for å overvåke ising på utsatte spenn (blant annet på Sima-Samnanger) og galoppering (liner som svinger i utakt ved typisk mye vind og turbulens).

Statnett legger her opp til bruk av armeringsspiraler for å løse vilkåret om bruk av fugleavvisere på faselinen. Dette er også presentert i søknad om dispensasjon etter *Forskrift om dverggås som prioritert art*. Dette innebærer doble markeringer (på hver side av spennet) i området fra og med Stabburselven og sørover til Kunsajávri, i området som er antatt mest brukt av dverggås for trekk i forbindelse med Valdakmyra. I det ovennevnte har Statnett vist til fagutreders vurderinger om ytterligere tiltak. Det er muligheter for både farging av armeringsspiraler og en form for overvåkning eller andre typer etterundersøkelser, men dette medfører på lik linje som andre avbøtende tiltak i Stabbursdalen en merkostnad. Statnett mener at det viktigste avbøtende tiltaket i denne saken allerede er forutsatt ved at topplinene graves ned.

Med vennlig hilsen

Jacob Grønn
Prosjektleder

Søknaden er elektronisk godkjent og trenger ingen signatur

Vedlegg

Vedlegg 1: Kart som viser planendringene i Stabbursdalen

Vedlegg 2: Kart som viser planendringer for Lebesby transformatorstasjon

Vedlegg 3: Plan- og fasadetegning stasjonsbygg 1 LEB

Vedlegg 4: Plan- og fasadetegning stasjonsbygg 2 LEB

Vedlegg 5: Plan og fasadetegning lager/garasje LEB

Vedlegg 6: Rapport Multiconsult: Kryssing av Stabbursdalen, *Mulige konsekvenser av omsøkte planjusteringer.*

Vedlegg 7: Fagnotat Naturrestaurering: *Vurderinger for reindrift ved endrede utbyggingsplaner i Stabbursdalen*